آصفی در حاشیه اجلاس وزرای خارجه همسایه عراق:

ابهامات بسته پیشنهادی اروپا را سه‌شنبه اعلام می‌کنیم

گروه سیاسی: هر چند که علی لاریجانی دبیر شورای عالی امنیت ملی پیش از دیدار خصوصی شامگاه پنجشنبه اش با مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا از اعلام پاسخ مقدماتی ایران به بسته پیشنهادی ۱+۵ خبر داد، اما حمیدرضا آصفی سخنگوی وزارت امور خارجه نظر دیگری در این زمینه دارد.

به گزارش ایسنا او دیروز در این زمینه گفت: منظور لاریجانی از اعلام پاسخ مقدماتی در مذاکرات روز سه‌شنبه این هفته شاید به این معناست که اعلام نظرهایی از سوی ایران در مورد ابهامات مطرح می‌شود. حمیدرضا آصفی در حاشیه نهمین اجلاس وزرای خارجه کشورهای همجوار عراق در جمع خبرنگاران با اشاره به اظهارنظر دبیر شورای عالی امنیت ملی در ملاقات با سولانا مبنی بر اینکه پاسخ مقدماتی ایران سه‌شنبه در مذاکرات اعلام می‌شود، گفت: از صحبت‌های او این طور برداشت می‌شود که پاسخ نهایی در مردادماه خواهد بود. وی گفت: گفت‌وگوها در سه‌شنبه این هفته، صحبت‌های اولیه برای رفع ابهامات است. آصفی افزود: شاید از این صحبت این گونه برداشت شود که به هر حال در این جلسه پاسخ‌ها و اعلام نظرهایی از سوی جمهوری اسلامی ایران درخصوص ابهامات مطرح می‌شود. از سوی دیگر وزرای خارجه پنج عضو دائم اعضای شورای امنیت سازمان ملل متحد به همراه آلمان چهارشنبه (۲۱ تیر) در پاریس طی نشستی آخرین تحولات هسته‌ای ایران را بررسی می‌کنند.

این نشست قرار است یک روز پس از دیدار دبیر شورای عالی امنیت ملی با خاویر سولانا مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا که البته این بار با حضور نمایندگانی از اروپا و روسیه برگزار می‌شود در فرانسه تشکیل شود. علی لاریجانی شامگاه پنجشنبه در ضیافت شام خصوصی با سولانا در بروکسل از اعلام پاسخ ابتدایی ایران به بسته پیشنهادی گروه ۱+۵ خبر داد و بنابراین پاسخ مقدماتی تهران محور اصلی جلسه روز چهارشنبه شش کشور پیشنهاددهنده مشوق‌ها و تنبیه‌ها به ایران خواهد بود. به گزارش ایسنا به نقل از خبرگزاری فرانسه، خاویر سولانا مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا نیز در نشست پاریس شرکت خواهد کرد. ژان باتیست ماتی سخنگوی وزارت خارجه فرانسه در این زمینه اظهار داشت که این نشست به وزیران اجازه خواهد داد مواضع شان را درباره نتیجه روند پیشنهادات ارائه شده به ایران بیان کنند.

او همچنین خبر داد که سولانا و لاریجانی در آستانه گردهمایی روز چهارشنبه ۲۱ تیرماه پاریس، روز سه‌شنبه در نشستی گسترش یافته با حضور وزرای خارجه فرانسه، آلمان، انگلیس و روسیه در پایتخت بلژیک با یکدیگر دیدار خواهند کرد. ژان باتیست ماتی اظهار امیدواری کرد ایران تا پیش از برگزاری نشست گروه هشت که قرار است ۲۴ تیر در سن پترزبورگ به میزبانی روسیه برگزار شود به مجموعه پیشنهادی ۱+۵ پاسخ دهد.

■ آغاز مذاکره با اروپا با نظر مثبت

در همین حال دبیر شورای عالی امنیت ملی که سفرهای دوره‌ای اش به اروپا را مجدداً از پنجشنبه هفته گذشته با شرکت در یک شام دو نفره با خاویر سولانا در پایتخت بلژیک آغاز کرده است، پس از پایان این شام کاری راهی اسپانیا شد و در این کشور با مقامات بلندپایه‌ای همچون نخست‌وزیر و وزیر خارجه اسپانیا دیدار و گفت‌وگو کرد. لاریجانی که روز جمعه با ساپاته‌رو نخست‌وزیر اسپانیا در مادرید گفت‌وگو کرده بود، سپس با وزیر خارجه این کشور دیدار کرد. به گزارش مهر علی لاریجانی با تاکید بر اینکه باید از قرار دادن هر گونه پیش شرط و ضرب‌الاجل در مذاکرات پرهیز کرد، گفت: ایران به دنبال آن است که مذاکرات خود با سولانا را درباره بسته پیشنهادی اروپا با دیدگاه مثبت در روز سه‌شنبه هفته آینده پیش ببرد. او همچنین در این دیدار که یک ساعت و نیم طول کشید پس از مطرح کردن زمینه‌های مشترک روابط سیاسی اسپانیا و ایران، بر ضرورت ارتقای همکاری‌های سازنده سیاسی فی‌مابین تاکید کرد. او استراتژی ایران را تقویت و تحکیم صلح و امنیت پایدار در منطقه و جهان دانست و سپس هر دوطرف بر وجود ظرفیت‌های مشترک اتحادیه اروپا و ایران برای همکاری جهت راه‌حل عادلانه و صلح‌آمیز در خاورمیانه تاکید کردند. به گفته لاریجانی مهم‌ترین پیش‌زمینه و اقدام برای ارتقای همکاری اتحادیه اروپا با ایران بازتعریف نقش اروپا است و اولین اقدام در تجدیدنظر اتحادیه اروپا در توقف و کاهش کمک به دولت قانونی فلسطین است. علاوه بر این، در این دیدار طرفین پیرامون تقویت راه‌حل ادامه و تقویت روند مذاکرات جهت رسیدن به تفاهم و رفع ابهام‌ها و نگرانی‌های طرفین در مورد مسئله هسته‌ای تبادل‌نظر کردند. لاریجانی افزود: ایران به دنبال آن است که مذاکرات خود با سولانا را درباره بسته پیشنهادی اروپا با دیدگاه مثبت در روز سه‌شنبه هفته آینده پیش ببرد.

■ پایان محدودیت‌ها، اعتماد تهران

دبیر شورای عالی امنیت ملی همچنین پیش از سفر به سوئیس که سومین مقصد اروپایی برای رایزنی‌های هسته‌ای ایران محسوب می‌شود، در مادرید در یک کنفرانس خبری با بیان اینکه مسئله هسته‌ای ایران می‌تواند از راه گفت‌وگو حل و فصل شود، اظهار داشت: فشار غرب برای پاسخگویی سریع ایران به مجموعه پیشنهادی‌اش سودمند نیست. به گزارش ایسنا به نقل از خبرگزاری آسوشیتدپرس علی لاریجانی گفت: ما نیازی نداریم که آنها برای پاسخگویی‌مان به ما ضرب‌الاجل بدهند؛ این فشار فضایی تردیدآمیز و فاقد اعتماد را میان دو طرف ایجاد می‌کند. وی افزود: مسئله هسته‌ای ایران آنقدر پیچیده نیست که نتواند با گفت‌وگو حل شود. او با اشاره به مجموعه پیشنهادی پنج عضو دائم شورای امنیت و آلمان به تهران درباره مسئله هسته‌ای ایران گفت: این پیشنهاد ابهامات بسیاری دارد، ما باید از طریق گفت‌وگو این تردیدها را رفع کنیم. دبیر شورای عالی امنیت ملی اظهار داشت: ایران نسبت به دورنماهای حل این مسئله خوشبین است، اما نمی‌گوید که چه زمانی به مجموعه مشوق‌ها پاسخ خواهد داد. لاریجانی در ادامه گفت که اروپا می‌تواند با پایان‌دادن به محدودیت‌های صادرات برخی تجهیزات صنعتی به ایران اعتماد تهران را در گفت‌وگوهای هسته‌ای تقویت کند و حوزه‌های بسیاری وجود دارد که در آنها اعتماد می‌تواند ایجاد شود.

■ آمادگی برن برای حل موضوع هسته‌ای ایران

در هر حال علی لاریجانی دیروز پس از ورود به سوئیس با میشلین کالمی ری وزیر خارجه این کشور دیدار کرد. پیش از این سفر سخنگوی وزارت خارجه سوئیس اعلام کرده بود که هدف لاریجانی اطلاع ایران از موضع برن درباره مسائل اتمی است. به گزارش فارس دبیر شورای‌عالی امنیت ملی دیروز در دیدار وزیر خارجه سوئیس گفت: ایران سه‌شنبه مذاکرات خود را با اروپا با نظر مثبت آغاز خواهد کرد. در این دیدار علی لاریجانی آخرین تحولات پیرامون موضوع هسته‌ای ایران را برای طرف سوئیسی تشریح و با اشاره به اهتمام جدی طرف ایرانی برای بررسی بسته پیشنهادی اروپا تاکید کرد که ایران تنها راه دستیابی و تفاهم برای حل و فصل مسئله هسته‌ای را انجام مذاکره و گفت‌وگو می‌داند. کالمی‌ری معاون رئیس جمهور و وزیر امور خارجه سوئیس نیز در این دیدار با اشاره به موضع سوئیس مبنی بر حمایت کشورش از حق استفاده صلح‌آمیز همه کشورها از انرژی هسته‌ای، مسیر مذاکرات را تنها راه حل و فصل پرونده هسته‌ای ایران دانست و ضمن حمایت کشورش از این روند آمادگی سوئیس برای کمک به ساز و کارهای مناسب در این چارچوب را اعلام داشت. سوئیس از سال ۱۹۸۰ به‌عنوان حافظ منافع واشینگتن در تهران فعالیت می‌کند.

■ هشدار آلمان به تهران

دبیر شورای عالی امنیت ملی امروز وارد رم می‌شود. این سفر یک‌روزه است و دیدار با ماسیمو دالما وزیر خارجه ایتالیا بخشی از اهداف این سفر خواهد بود. از سوی دیگر به گزارش ایسنا وزیر خارجه آلمان دیروز در گفت‌وگو با مجله آلمانی فوکوس اعلام کرد که ایران باید تصمیم بگیرد یا به مذاکرات بازگردد و یا آنکه با عواقب ناشی از متوقف نکردن غنی‌سازی اورانیوم مواجه شود. فرانک والتراشتاین مایر در ادامه از ایران خواست تا پیشنهاد ارائه شده از سوی پنج عضو دائم شورای امنیت به همراه آنان درخصوص برنامه هسته‌ای تهران را رد نکند. او هشداری را نیز به ایران داد و آن اینکه در صورت متوقف نشدن غنی‌سازی اورانیوم تهران با انزوایی فزاینده مواجه خواهد شد.

همه همسایه‌های عراق در تهران

ادامه از صفحه اول

در چنان روزی امواج خشم امت اسلامی و ملت‌های منطقه به مرزهای منطقه محدود نخواهد ماند و مسئولیت عواقب چنین حوادثی بر عهده کسانی است که با دیدن جنایات این رژیم و شنیدن فریادهای ملت مظلوم فلسطین، گوش خود را می‌بندند، چشم خود را می‌بندند و همچنان به حمایت کورکورانه و متعصبانه از آن ادامه می‌دهند. رئیس جمهوری گفت: من به آنان گوشزد می‌کنم تا دیر نشده جلوی جنایات این حکومت فاسد را بگیرند و راه را برای استقرار یک حکومت مردمی برخاسته از آرای ساکنان بومی و فلسطینی‌الاصل در سرتاسر سرزمین فلسطین باز کنند. منوچهر متکی وزیر امور خارجه ایران هم پیش از سخنان احمدی‌نژاد در سخنانی هدف از تشکیل نشست کشورهای همسایه عراق در تهران را بررسی تحولات جاری این کشور و حمایت از دولت جدید، کمک به استقرار ثبات و دستیابی به درک مشترک متقابل منطقه‌ای توصیف کرد. اجلاس گذشته کشورهای همسایه عراق ماه آوریل سال ۲۰۰۵ در شهر استانبول ترکیه برگزار شده بود. دولت کنونی عراق که اولین دولت دائمی این کشور پس از سقوط رژیم دیکتاتوری محسوب می‌شود از متحدان نزدیک دولت جمهوری اسلامی به‌شمار می‌رود. اکثریت دولت و پارلمان عراق را شیعیان و کردهایی تشکیل می‌دهند که به شدت به مقامات تهران نزدیکند.

■ ورود وزرای خارجه کشورها به تهران

دیروز صبح اما ترافیک سفرهای دیپلماتیک در فرودگاه مهرآباد بسیار سنگین بود. شیخ خالدبن احمد بن محمد آل‌خلیفه وزیر خارجه بحرین هنگام ورود به تهران گفت کشورش از هر پیشنهادی که به حل مشکلات عراق کمک کند استقبال می‌کند. سعود الفیصل وزیر امور خارجه عربستان سعودی هم ابراز نظر کرد که عراق در شرایط بسیار حساسی به‌سر می‌برد و کشورهای همسایه عراق باید با کمک یکدیگر نقش مهمی در حل مشکلات این کشور ایفا کنند. فیصل که چندی پیش پیام ملک عبدالله را برای مقام رهبری به تهران آورده بود در فرودگاه مهرآباد اجلاس تهران را اجلاسی مهم ارزیابی کرد و گفت: همه کشورهای همسایه عراق در امنیت و ثبات این کشور مسئول هستند. فیصل تاکید کرد: کشورهای همسایه عراق باید برای پیدا کردن راهی جهت حل مشکلات عراق اقدام کنند. وزیر خارجه عربستان اظهار داشت: عربستان سعودی پیوسته بر ضرورت مشارکت همه کشورهای همسایه در حل مسائل عراق و ضرورت عدم دخالت در امور داخلی این کشور تاکید کرده است و از هر راهی که به ثبات و امنیت این کشور کمک کند، استقبال می‌کند. وی ابراز امیدواری کرد که نشست تهران موفقیت‌آمیز باشد. وزیر خارجه عربستان همچنین درخصوص وقایع اخیر نوار غزه گفت: اقدامات کنونی جامعه بین‌المللی کافی نیست. باید اقدام عملی صورت گیرد. وی اقدامات اسرائیل را «سبوعانه و ددمنشانه» خواند و گفت: عربستان با کشورهای مختلف در این زمینه در تماس است و امیدواریم این مسئله در اجلاس تهران بحث و بررسی شود. عبدالله گل وزیر خارجه ترکیه هم در جمع خبرنگاران در پاویون دولت گفت که تمام کشورهای همسایه عراق برای بررسی راه‌های ایجاد صلح و ثبات در عراق گرد هم آمده‌اند، که ایجاد صلح و ثبات نه تنها به نفع کشور عراق بلکه به نفع تمامی کشورهای همسایه عراق خواهد بود. وی در پاسخ به این پرسش که چه پیشنهاداتی برای حل مشکل عراق به همراه دارید، گفت: این پیشنهادها و راهکارها را در طول اجلاس بررسی می‌کنیم. وزیر امور خارجه ترکیه درخصوص نظر دولت خود در مورد حضور نیروهای آمریکایی و انگلیسی در عراق هم به روند سیاسی کنونی عراق، برگزاری انتخابات و تشکیل دولت در این کشور اشاره کرد و گفت: خروج نیروهای خارجی از عراق مورد خواست ما و مردم عراق است که باید در پشت سر آن یک خلأ امنیتی ایجاد نشود و به صورت متعادلی صورت گیرد. عبدالله گل در مورد وقایع اخیر فلسطین گفت: در روزهای اخیر، رجب طیب اردوغان نخست‌وزیر و اینجانب و سایر همکاران در دولت ترکیه فعالیت‌های گسترده‌ای را انجام داده‌ایم. وی با ابراز تاسف از این اقدامات افزود: این اقدامات باید بلافاصله متوقف شود. عبدالله گل با تاکید بر اینکه نباید تنها به اظهار تاسف اکتفا کرد، گفت: باید فعالیت‌ها در راستای ایجاد صلح در خاورمیانه انجام شود. در همین حال منوچهر متکی وزیر امور خارجه هم که برای استقبال از همتای سوری خود به مهرآباد رفته بود، حضور نیروهای خارجی در عراق را از جمله مسائلی دانست که در اجلاس دوروزه تهران مورد بررسی قرار خواهد گرفت. متکی تروریسم و حضور نیروهای خارجی را دو روی سکه مشکلات عراق توصیف کرد و در مورد موضوع تعیین ضرب‌الاجل برای خروج نیروهای آمریکایی و انگلیسی از عراق و بررسی آن در اجلاس تهران گفت که این موضوع در اجلاس مطرح خواهد شد و بیانیه پایانی منطبق بر اجماع نظرات هیات‌های شرکت‌کننده در اجلاس است. عمرو موسی دبیرکل اتحادیه عرب هم هنگام ورود به تهران گفت: ایران می‌تواند تاثیری ملموس در حل مشکلات عراق داشته باشد. وی اشغالگری در مناطق فلسطینی را از دلایل بی‌ثباتی در منطقه دانست. «احمد ابوالغیط» وزیر امورخارجه مصر هم در حاشیه اجلاس تهران ابراز امیدواری کرد که طی سفرش به تهران با مقامات جمهوری اسلامی ایران درخصوص روابط دوجانبه گفت‌وگو کند. این اجلاس، امروز در تهران پایان می‌یابد.

■ چنین‌کنند بزرگان

گزارش تحلیلی درباره روابط همسایگان عراق با این کشور

مهران کرمی: وزیران خارجه ۵ کشور همسایه عراق دعوت ششمین همسایه را اجابت کرده‌اند تا تهران نه تنها به خاطر موضوع کشدار هسته‌ای همچنان در کانون خبرسازی برای رسانه‌های جهان باشد بلکه به مرکزی برای تصمیم‌گیری درباره سرنوشت عراق این همسایه دردسرساز برای دیگران درآید. از این راه ایران می‌تواند اثبات کند که تنها موضوعی برای سیاست جهان نیست، بلکه بازیگری است که می‌تواند موضوعات دیگر را بسازد و تعریف کند یا درباره آنها راهکار ارائه دهد. این یعنی نقش‌آفرینی. البته احتمالاً ربط چندانی هم به برنامه‌ریزی و داشتن استراتژی در سیاست خارجی ندارد. واقعیات و پتانسیل‌های ایران به گونه‌ای بالا است که با وجود همه دشواری‌های داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی، توان نقش‌آفرینی در چند جبهه را همزمان به این کشور با هر حکومتی اعطا می‌کند و چنین ویژگی‌هایی مولفه‌های یک «قدرت» یا حتی «ابرقدرت» منطقه‌ای را تشکیل می‌دهند. اگر نبود چنین مولفه‌هایی معلوم نبود که کشور تاکنون در چه وضعی قرار داشت.

■ همه همسایگان عراق

به هر حال وزیران خارجه همه همسایگان عراق به اضافه مصر و بحرین و دبیران کل اتحادیه عرب و سازمان کنفرانس اسلامی به تهران آمده‌اند تا مهم‌ترین موضوعی را که در این سه سال منطقه با آن درگیر بوده است، بررسی کنند. این مسئله بیشتر از همه برای عراق مهم است تا برخی همسایگان ناراضی را ترغیب به همکاری برای کاستن از حجم فشارها و جلب همکاری‌ها کند و از همسایگان راضی‌تر هم بخواهد بیشتر در ایجاد ثبات و امنیت در عراق، بغداد را یاری دهند. فقط همسایگان عراق نیستند که حاضر شده‌اند، بلکه کشورها یا بازیگران منطقه‌ای دیگری هم هستند که نگران از تحولات داخلی عراق، معتقدند تحولات داخلی این کشور بر سرنوشت داخلی آنها هم تاثیرگذار است. کشوری چون بحرین را باید از این دسته شمرد وگرنه بحرین نه کشوری مطرح در منطقه است و نه همسایه عراق که حضورش را در اجلاس ضروری کند. بنابراین از همین بحرین آغاز می‌کنیم.

■ بحرین

بحرین همسایه عراق نیست، ولی کشوری است که ۶۰ درصد جمعیت ۷۰۰ هزار نفری آن شیعه هستند اما خاندان پادشاهی آن (همین چند سال پیش از نظام شیخی و امیرنشینی به پادشاهی مشروطه درآمد) از اقلیت اهل سنت با گرایش وهابی هستند. آنها برخلاف اکثریت مردم اصالتی عربستانی و وابسته به فرقه وهابیت دارند. بحرین از این جهت نگران سرنوشت عراق است که در عراق پس از چند دهه حاکمیت اقلیت اهل سنت، حکومتی روی کار آمده است که در آن اکثریت شیعیان قدرت را در اختیار گرفته‌اند. تکرار چنین سرنوشتی کابوس خاندان خلیفه است که در منطقه خلیج فارس در همسایگی دو کشور پرجمعیت و با حکومت‌های دارای گرایش شیعی و اسلام‌گرایانه قرار دارند. خاندان حاکم بحرین در میان کشورهای کوچک‌تر عربی حاشیه خلیج فارس از بیم آنچه صدور انقلاب اسلامی ایران می‌خواندند بیشترین نزدیکی را با خاندان سعودی عربستان برقرار کردند و رابطه این شیخ‌نشین سابق با ایران مستقیماً متاثر از روابط ایران و عربستان بود ولی به هر حال ایران شیعی فارس برای آنها خطری کمتر از عراقی دارد که مردم و حکومت آن هم شیعه هستند و هم عرب و از این رو شیعیان بحرین در میان مردم منطقه بیشترین استقبال را از تحولات عراق و سرنگونی صدام حسین نشان داده‌اند.

■ مصر

دیگر کشور عربی غیر همسایه و پایه ثابت نشست‌های منطقه‌ای مربوط به عراق، مصر است که به تنهایی یک سوم جمعیت جهان عرب را در خود جای داده و از دیرباز قلب تپنده جهان عرب به شمار می‌رفته است. مصر در واقع خود را نخود هر آشی می‌داند که برای منطقه پخته می‌شود. داعیه رهبری جهان عرب را دارد و برای هر موضوع پیش‌پا افتاده‌ای حسنی مبارک با سن بالای ۷۰ سال سرزده و غیرمنتظره یا به پایتخت‌های اروپایی و آمریکا و یا کشورهای عربی چون عربستان، سوریه و اردن سفر می‌کند و یا فوری خیمه را در شرم‌الشیخ برای برپایی نشستی بین‌المللی برپا می‌کند. مصری‌ها علاوه بر آنکه صدام حسین را به عنوان دوستی قدیمی از دست داده‌اند، از این که ایران نقش اصلی را در تحولات عراق برعهده داشته باشد و عراق را از قطب‌بندی جهان عرب به سمت تشکیل محور شیعی بکشاند شدیداً بیمناکند که البته نبودن رابطه میان تهران- قاهره و تاریخچه دشمنی میان دو حکومت در سه دهه گذشته را باید به این نگرانی افزود. از این جهت هرچه روابط تهران- قاهره در مسیر بهبود پیش برود از این نگرانی کاسته می‌شود ولی هیچ‌گاه برطرف نمی‌شود چون به هرحال از قدیم گفته‌اند عرب، عرب است.

■ کویت

بی‌مسئله‌ترین همسایه عراق کویت است. کویت که پس از پایان اشغال در سال ۱۹۹۱ آهسته‌آهسته مسیر دموکراسی را برگزیده نه آن‌گونه که در بحرین نشان داده می‌شود نگران قدرت گرفتن شیعیان است و نه همچون اردن مهمترین دوستش را از دست داده است. کویت اگرچه در جنگ عراق با ایران پشتیبانی مالی بی‌دریغ از صدام کرد و حتی برخی از جزایرش را به رژیم در حال جنگ با ایران اجاره داد اما پاداش این کارها را از صدام گرفت. برای خاندان صباح در کویت امروزه هیچ پاداشی بهتر از این نیست که صدام برای همیشه پشت میله‌های زندان آب خنک بخورد.

■ اردن

هرچه کویت از آینده حکومت و برقراری ثبات و امنیت در عراق خوشنود است، خاندان هاشمی اردن به آب و آتش می‌زند تا بلکه موقعیت فعلی در عراق که نتیجه حمله آمریکا و انگلیس است، تثبیت نشود. اردن ملک‌عبدالله همچون پدرش ملک حسین چنان پیوند نزدیکی با صدام برقرار کرده که امروز هم با گذشت سه سال از سرنگونی صدام حاضر نیست حمایت خود را از خانواده وی پس بگیرد. امان نه تنها پایگاهی مطمئن برای بعثی‌ها و تبعیدی‌های وابسته به رژیم سابق است بلکه یکی از منابع تغذیه افراط‌گرایی وهابی و جنگ مذهبی و فرقه‌ای در عراق است. حتی با اینکه ابومصعب زرقاوی که در اردن به مرگ محکوم شده بود، و دشمن شماره یک خاندان هاشمی اردن به حساب می‌آمد، اصلی‌ترین دشمن شیعیان در عراق و حکومت مورد حمایت آمریکا بود ولی حکومت اردن در ته دل از این دشمنی ناخرسند نبود. آنها درگیری ابومصعب زرقاوی با حکومت بغداد را مصداق اللهم اشغل الظالمین بالظالمین می‌دانستند. اردن همچون مصر و بلکه بیشتر از پیوند نزدیک عراق با ایران نگران است و پادشاه جوان این کشور زمانی خطر تشکیل هلال شیعی که ایران، عراق، سوریه و لبنان را به هم وصل می‌کرد گوشزد کرده بود و حتی مدعی شده بود که ایران یک میلیون نفر را برای شرکت در انتخابات به عراق گسیل داشته است. ملک عبدالله بارها سوءرفتارش را در زمان نخست‌وزیری ابراهیم جعفری با دولت عراق نشان داده بود و همین رویه را در برابر ایران داشت به طوری که حتی یک بار منوچهر متکی وزیر خارجه ایران را در یک پادگان نظامی و با لباس نظامی به حضور پذیرفت. آن هم زمانی که ایران در اوج تهدید نظامی از جانب ایالات متحده قرار داشت.

■ سوریه

همان اندازه که پادشاه جوان اردن با ایران و دولت جدید عراق سر ناسازگاری نشان می‌دهد، روابط امان و دمشق تیره است. دو حکمران جوان شام بشار اسد و ملک عبدالله این کینه را از پدرانشان به ارث برده‌اند، اما بشار اسد برای خود اصولی دارد که در قالب‌های رایج نمی‌گنجد. بشار اسد بهترین دوست ایران در جهان عرب است و سوریه را به قیمت انتقادات گزنده رهبرانی چون ملک عبدالله در کنار ایران نگه‌داشته است اما چگونه است که سوریه حاضر نشده است با عراق (متحد جدید ایران) رابطه دوستانه‌ای برقرار کند. این مسئله به پیچیدگی روابط بغداد- دمشق و شرایط خاصی که سوریه در لبنان و منطقه و در رابطه با آمریکا با آن دست به گریبان است برمی‌گردد. به هر حال اگرچه حاکمیت جدید عراق روابط نزدیکی با دوست سوریه یعنی ایران دارد، اما به هر حال سرنگونی صدام حلقه‌ای از زنجیره‌ای است که زمامداران دمشق می‌ترسند حلقه بعدی آن خودشان باشند. با این حال دو طرف اخیراً توافق کرده‌اند روابط دیپلماتیک خود را که پس از اشغال عراق قطع شده بود از سر گیرند و فشارهای بین‌المللی بر سوریه زیاد است تا این کشور کنترل بیشتری بر مرزهای مشترک با عراق برقرار کند. از این مرزها بیشترین تعداد نقل و انتقال تروریست‌ها به خاک عراق صورت می‌گیرد.

■ عربستان

تاثیرگذارترین همسایه عرب عراق، عربستان است ولی حکومت اساساً محافظه‌کار سعودی تمایلی به علنی‌سازی نقش خود در عراق نشان نمی‌دهد. آنها نمی‌خواهند با حمایت از رژیم جدید عراق خود را با افکار عمومی کشورشان که عمدتاً دارای گرایش‌های وهابی و ضدشیعی هستند درگیر کنند ولی از طرف دیگر هم نمی‌خواهند بیش از این پذیرای مرکزیت بنیادگرایی سنی در جهان اسلام باشند. عربستان هم متحد آمریکا است و هم اگر از افکار عمومی‌اش پیروی کند بزرگترین دشمن واشینگتن. اگر کسی جای خاندان سعودی باشد چاره‌ای جز این نمی‌بیند که برای برقراری توازن میان این دوستی و دشمنی دولا دولا شترسواری کند. به هر حال آنها بهتر از هر کس دیگری در جهان شترسواری بلدند.

■ ترکیه

عراق دو همسایه غیرعرب و به قول عرب‌ها عجم دارد یکی ایران که حال و روزش پیدا است و دیگری ترکیه که دست‌کمی از ایران ندارد و هر دو هم بزرگترین و ریشه‌دارترین کشورهای خاورمیانه هستند. یکی میراث‌دار دو هزار و ۶۰۰ سال ملک‌داری مستمر و دیگری دارالخلافه بزرگترین امپراتوری اسلامی در ۸۰۰ سال گذشته که از جنوب خلیج فارس تا شمال آفریقا و شرق اروپا گسترش داشت. ترک‌ها اما گذشته از نگرانی سنتی خود از وضعیت شمال عراق و آرزوی کردها برای تشکیل کشور مستقل کردستان چندان نگرانی از تحولات عراق ندارند. آنها این روزها به مسئله دیگری فکر می‌کنند. عبدالله گل دو هفته پیش به ایران آمد و دیروز هم. او می‌خواهد میان ایران و ایالات متحده میانجیگری کند و به همین دلیل پس از سفر اول خود به تهران رهسپار واشینگتن شد تا هر آنچه در تهران شنیده بود با خانم کاندولیزا رایس در میان بگذارد. ترکیه نگران موقعیت خویش است؛ اگر جنگی در منطقه درگیرد جانب کدام‌یک را بگیرد یا بی‌طرفی را برگزیند. هیچ کدام از گزینه‌های پیش رو برای دولت اسلام‌گرای رجب طیب اردوغان که با ارتش و محافل لائیک بر سر آینده کشور و ریاست جمهوری درگیر است، خوشایند نیست، به همین دلیل سیاست خارجی ترکیه تمام توش و توانش را در ظاهر به کار گرفته است تا در موقعیت انتخاب قرار نگیرد. هرچه باشد تاجرصفتی چنین اقتضا می‌کند.

خبرها

واکنش الهام نسبت به انتقاد از دولت

گروه سیاسی: درحالی که دولت نهم همواره بر انتقادپذیری تاکید دارد، دیروز «غلامحسین الهام» سخنگوی دولت و مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست‌جمهوری نسبت به انتقاد از دولت واکنش نشان دادند. سخنگوی دولت در جلسه مشترک شورای مرکزی و کمیته‌های سه‌گانه جمعیت ایثارگران انقلاب اسلامی گفت: «جبهه مخالف دولت تلاش دارد با تمام توان مانع کارآمدی دولت نهم شود.» غلامحسین الهام تصریح کرد: «اینان هشت سال قوه مجریه، چهار سال شورای اسلامی شهر و روستا و چهار سال مجلس ششم را در اختیار داشتند، ولیکن ناکارآمدی و شعارگرایی آنها باعث شد با «نه بزرگ مردم» روبه‌رو شوند.» به گزارش ایسنا وی اضافه کرد: «مخالفین دولت برای زمینه‌سازی بازگشت به قدرت، از تمام توان، نیرو و امکانات برای انتقاد، مچ‌گیری، تضعیف یا تخریب دولت و جریان اصولگرا استفاده می‌کنند و همچنین تلاش دارند بر مطالبات مردم بیفزایند، نواقص را برجسته کنند و خدمات انجام شده را کوچک و حقیر بنمایانند تا از این رهگذر دولت نهم را در تنگنا قرار داده و بتوانند به تصاحب‌گری‌های قدرت بپردازند و از طرف دیگر بر نقد دوران گذشته سرپوش بگذارند.» الهام افزود: «نقد گذشته به معنای دریافت نقاط ضعف و قوت دولت قبلی است تا دولت نهم باز آزموده را دوباره نیازماید تا آن‌گونه که اکنون در حال وقوع است، خدمت به‌جای قدرت بنشیند و مبارزه با فقر، فساد و تبعیض به مثابه اصلاحات اساسی و واقعی منشور اداره جامعه شود.» وی افزود: «در مقطعی با دولت حداکثرگرا روبه‌رو بودیم، در مقطعی دولت توسعه اقتصادی و در مقطعی دیگر توسعه سیاسی، اما اکنون نیاز جامعه ما دولت عدالت‌محور است که در عین گرایش جدی به عدالت، توسعه زیربنا و عمران و آبادانی کشور و گسترش آزادی‌ها و مشارکت مردم را مدنظر دارد.» از سوی دیگر مرکز استراتژیک ریاست‌جمهوری در اطلاعیه‌ای به برخی اخبار راجع به این مرکز پاسخ داد. به گزارش فارس در این بیانیه انتقادهای مطرح شده درباره مرکز استراتژیک ناشی از حضور برخی از مرتبطین گروه‌های تندرو و طرح سیاست‌های شالوده‌شکنانه از جمله طراحان پروژه حاکمیت دوگانه، ارزیابی شده است. انتشار این دو خبر جداگانه واکنش‌هایی را به همراه داشت. چون اعتراض دولتمردان به نقدهای مکتوب و شفاهی اهالی سیاست، قلم و دانشگاه در شرایطی است که بارها اعضای کابینه همگان را به نقد سازنده دعوت کرده‌اند. «محمدرضا تابش» رئیس فراکسیون اقلیت مجلس در این‌باره به آفتاب گفت: «در حال حاضر کسی از حوزه تخریب وارد نشده و همه از موضع نقد عمل می‌کنند. اگر بعد از یک سال بگویند که نقد نباشد پس دولت‌های قبلی چه باید بگویند که از روز اول با نقد مواجه بودند. اگر دولت می‌خواهد نقد نشود، صراحتاً اعلام کند.» تابش همچنین در واکنش به اظهارات سخنگوی دولت اظهار داشت: «ما از روز اول روی کار آمدن دولت نهم استراتژی خود را اعلام کردیم و برای اینکه توهم پیش نیاید که رقبای دولت چوب لای چرخ دولت می‌گذارند، سکوت کردیم تا دولت عملکرد قابل‌قبولی از نظر زمانی برای بررسی و سنجش عملکردش داشته باشد. این استراتژی را نیز تمام گروه‌های اصلاح‌طلب، از رهبران اصلاحات گرفته تا طیف‌های مختلف رعایت کردند و حتی برخی ما را به این دلیل متهم به سازش می‌کردند.»

استراتژی انقلاب‌های رنگین

ایسنا: دادستان کل کشور گفت: «دشمن با طراحی استراتژی استحاله نظام از درون و راه‌اندازی انقلاب‌های رنگین و مخملی - نظیر آنچه در شوروی سابق اتفاق افتاد - سعی در ناکام جلوه دادن الگوی موفق نظام دینی مبتنی بر مردم‌سالاری ایران دارد.» حجت‌الاسلام دری نجف‌آبادی همچنین تصریح کرد: «برای ارتقای شاخص امنیت اجتماعی و افزایش ضریب سلامت شهروندان باید به صورت همه‌جانبه با عناصر موجد فساد و متعرضان به نوامیس و حقوق مردم برخورد قاطع داشت.»

استعلام از وزارت کشور درباره تجمع

ایلنا: وکیل مدافع پرونده ضرب و شتم برخی فعالان عرصه زنان در تجمع هشتم مارس و میدان هفت تیر تهران گفت: «این دو پرونده در مرحله بازپرسی است و بازپرسان دو پرونده به ترتیب از وزارت کشور و نیروی انتظامی استعلامات لازم را به عمل آورده‌اند.»

بیانیه کانون مدافعان حقوق بشر

ایلنا: کانون مدافعان حقوق بشر در آستانه سالگرد ۱۸ تیر با انتشار بیانیه‌ای خواستار آزادی زندانیان سیاسی، دانشجویان شد.

استقبال از طرح افشای دارایی مسئولان

شرق: مرکز پژوهش‌های مجلس طی یک اظهارنظر کارشناسی درباره طرح صیانت جامعه در برابر مفاسد اقتصادی که عنوان آن در گزارش کمیسیون قضایی به «طرح رسیدگی به دارایی مقامات، مسئولان و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی» تغییر یافته، اعلام کرد: این طرح با طراحی و تعبیه نظامی شفاف برای رسیدگی به دارایی مقامات، مسئولان و کارگزاران نظام می‌تواند جایگزین مناسبی برای «قانون مربوط به رسیدگی به دارایی وزرا و کارمندان دولت اعم از کشوری و لشگری و شهرداری‌ها و موسسات وابسته به آنها مصوب ۱۹ اسفندماه ۱۳۳۷» تلقی شود. این گزارش با تاکید بر اینکه در اعلام دایره شمول افرادی که باید طبق قانون به اعلام مشاغل و فعالیت‌های خصوصی و افشای صورت وضعیت دارایی‌ها بپردازند دقت بسیاری صورت گیرد تا از تکرار آنچه در سال ۱۹۷۹ در نیجریه رخ داد جلوگیری شود، می‌افزاید: در این کشور پس از اینکه چندین هزار کارمند طبق قانون موظف به اعلام دارایی‌های خود شدند تنها رئیس جمهور و معاون وی بودند که نسبت به این کار اقدام کردند.

خبرها

دیدارهای رئیس جمهور با زیباری و عمرو موسی

ایسنا: رئیس جمهوری روز گذشته با دبیرکل اتحادیه عرب و وزیر خارجه عراق دیدار و گفت‌وگو کرد. او در دیدار با عمرو موسی با بیان این که امروز میان جمهوری اسلامی ایران و کشورهای عربی هیچ فاصله‌ای وجود ندارد، بر لزوم توجه به مصالح امت اسلامی به عنوان مهم‌ترین عامل در روابط خارجی کشورهای اسلامی تاکید کرد. رئیس جمهور کشورهای اسلامی و عربی را دارای قدرت لازم برای حل مشکلات مردم